

Harjulane

Toimetuse ja talituse:
 Tallinn, S. Noofitransti tän. nr. 12.
 Harju malewa staap — tel. 4-21.

Sellimise hind:
 Postiga: 6 kuud — 50 f.
 " " " " — 12 f.

Reklamtuste hind:
 Reklamtuste riisfel 6 f. m-m.
 Esmesfel " 10 " "
 Seisfel sees " 12 " "
 Sellimisel wõravad wastu kõik imp.
 pakkumised ja naisjaosfondade efi-
 natsed.

Raatseliidu Harju malewa häälendaja

Nr. 3 (6)

2. weebuaril

1929. a.

Sisu. 1. Wabariigi aastapäewa pühitsemisest. — 2. R. L. Harju malewa päälitu käskkiri. — 3. Lifa lft. Nr. 4, § 5. Raatseliidu Harju malewa lasteklubi põhikiri. — 4. Malewa päälitu korraldused: I. Opyus — kogumised weebuaril kuul 1929 a. II. Raatseliidu wõistluste kawa 1929 a. — 5. Ütjuste päälitute korraldused. — 6. Raatskodusaitse ala. — 7. Lastekuhatajate kohased. — 8. Küsimused ja wastused.

Wabariigi aastapäewa pühitsemisest malewas.

Meie põlwele on korda läinud raskete wõitluste järele kätte saada wabadust ja riiklist iseseiswust, millest unistanud ja mille eest meeleheitlikke wõitlusi pidanud meie esiwanemad. Oma riiklist iseseiswust loeme 24. weebuarist 1918 a.

Lähenemas on 11 aastapäew. See päew on ja jääb meie riiklises elus kõige tähtsamaks suupäewaks, mispärast peame teda ka wäärilistelt pühitsema, pühitsema sarnaselt, kus igas kodanikus saaks elustud isamaarmastus, rahwustunne ja kodaniku iseteadmus, kus iga kodanik saaks tahet ja jõudu edespõidiseks wõitluseks ja heitluseks isamaa hea käekäigu eest.

Esmärgi kohaselt tuleb raatseliidu ütjustel aastapäewa pühitsemisel ühineda kõigi teiste kohalikkude seltsidega ja organisatsioonidega, ühiselt wäljatõtada päewakorra kawad ja loondada jelleks kõik kohapealsed jõude.

Kui kusagil wäljastpoolt abijõude tarwis, tuleb aeglasti malewa staabi poole pöörata, äratähendades milliseid jõude ja mis kellaajaks tarwis. Malewal on jõude wähe ja ühel isikul tuleb sagedasti tahte kohta sõita, mispärast kawade kokkuseadmisel tuleb arwestada edasipõidmise wõimalustega. Misjagustesse ütjustesse malewa staabi poolt abijõud aastapäewal jõidawad, saab enne aastapäewa teatatud.

Wäga suur mõju isamaarmastuse ja rahwustunde arendamiseks ja süwendamiseks on — riigilipul; ta on kõigile kodanikkudele ühendatud jõu sümboliks. Meie aga oleme seni liig tagasihoidlitud olnud oma tunnete awaldamises ja pal-

judes kohtades ei ole talumajaperemehed weel omale riigi lippe muretsemud. Selle asja peale peats iga talu majaperemees tõsiselt mõtlema, sest rahwuslipuga wäljendame rahwustundeid wälispõidiseks ja rahwa enese wäline awaldus on wäga tähtis tegur riiklises elus.

(Riigilipu ribad sini-must-walge on ühelaisused. Lipu laiuse ja pikkuse wahelord on 7:11. Riigi lipu normaal suurus on 105×165 sentimeetrit. Lipud peawad täiesti puhtad ja terwed olema. Wäljapanna neid wäärilistele kohtadele nii et lipu alumine ots maopinnast wähemalt 3 mtr. kõrgel oleks).

Usum, et iga raatseliitlane-majapere-mees, kui olud wähegi lubawad, eelolewal Wabariigi aastapäewal oma majale asetab sini-must-walge rahwuslipu, olles seega ühtlasi ka eeskujuks teistele kodanikkudele, kes seda weel senini teinud pole.

R. L. Harju malewa päälitu käskkiri

Nr. 4.

Tallinnas, 1. weebuaril 1929 a.

§ 1.

Rinnitan Alawere kompanii raatseliitlased, kes klassifikatsiooni kontroll komisjoni ees 16. jaanuaril kontroll harjutused täitsid klassifikatsiooniteks.

Efklasurite klassis:

Kompanii päälit Hugo Matwerk.

II. Lasturklassis:

Rühma päälit Anton Matwerk.

Siendus: protokoll 16. I. 29 a.

§ 2.

Rinnitan II. kl. lasturiteks Jõeletme kompanii raatseliitlased, kes määratud

klassifikatsiooni komisjoni ees 2. XII. 1928 a. ettenähtud kontrollharjutused täitnud:

1) Rühma päälit Artur Saarmat'i;

2) Jao päälit August Sepp'a

Siendus: protokoll Nr. 10 —

2. XII. 1928 a.

§ 3.

Uwalban teadmises malewa staabi poolt 26. ja 27. jaanuaril korraldatud gaasifikatsiooni kursusest osawõtjate nimekirja:

- 1) Waida ütj. rühm — Amtmann, S.
- 2) " " — Michelson, Aug.
- 3) Kernu komp. — Pärn, Eduard
- 4) " " — Jakobson, Helm.
- 5) Laitsi ütj. rühm. — Wälja, Leopold
- 6) " " — Speht, Leonhard
- 7) Risti komp. — Fliismann, Kon.
- 8) Riisipere komp. — Meldorff, Joh.
- 9) " " — Tamberg, Ed.
- 10) Keila komp. — Gutmann, Joh.
- 11) Anija " — Pierfeldt, Aug.
- 12) " " — Tomander, Leop.
- 13) Jõeletme komp. — Pitkwe, Hugo

Uwalban kõigile kursustest osawõtjatele tänu tehtud töö eest ja loodan, et nad kursustel omatud teadmisi edasi annawad oma ümbruskonna elanikkudele.

§ 4.

Uwalban teadmises Malewa staabi poolt Sauer ja Raasikul korraldatud suusawõistluste tagajärjed:

Sauer:

3 km. suusatam.

- 1) Komp. päälit Sams, Aleks. — Sauer f. — 18 m. 33,2 f.
- 2) mlwl. Laupmann, Boris — Harju kom. f. — 18 m. 35 f.
- 3) " Eichwald, Aug. — Harju f. — 18 m. 40 f.

10 km. suusatam.

- 1) Mtl. Tui, Johannes — Harju komp. — 60 m. 4,6 f.
- 2) " Laupmann, Boris — " " — 60 m. 8,8 f.
- 3) " Dunkel, Felix — Saue komp. — 60 m. 9,5 f.

Raasiku:

3 km. suusatam.

- 1) Rhm. plf. Papa, Ewart — Peningi t. — 16 m. 23 f.
- 2) mtl. Keldremägi, Arnold — Mõigu üff. rhm — 18 m. 30 f.
- 3) mtl. Sepp, August — Sõelehtme t. — 18 m. 41 f.

10 km. suusatam.

- 1) rhm. plf. Papa Ewart — Peningi t. — 1 t. 03 m. 03 f.
- 2) " Saarmark, Arthur — Sõelehtme t. — 1 t. 21 m. 00 f.
- 3) mtl. Eplif, Joosep — Sõelehtme t. — 1 t. 28 m. 20 f.

Wõistlused saavad peetud külma ilmaga ja halwa lumega, mille tõttu tagajärjed mitte eriti hääd. Ruid tänu osavõtjatele, kes innuga võistlustest osavõtsivad, vaatamata halbadele tingimistele, ühtlasi tänan ka kohalikke naisjaoskondi, kes meeste toitmise eest kõigiti hästi hoolitsevad.

§ 5.

Rinnitan malewa "lasturklubi" põhikirja, mille alusel nendes kompaniides malewa klubi osakonnad moodustada, kus lastureid leidub, kes lasturklubi asestumiseks ettenähtud harjutused minu poolt määratud komisjoni ees suudavad täita.

Lisa: Malewa lasturklubi põhikirja.

§ 6.

Rinnitan wet. arst Arthur Langer'i Rapla malewkonna veterinaär arstiks (päälituks) kompanii päälitu õigustega, 1. weebruari s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 65.

§ 7.

Rinnitan kl. Toomas Rübari Wih-terpalu üffiku rühma päälitu abits 1. jaanuarist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 66.

§ 8.

Rinnitan Raasiku kompanii päälitu abits kl. Johannes Voorberg'i 1. jaan. s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 42.

§ 9.

Raasiku kompaniis on kohtadele määratud ja kinnitud.

I rhm. päälituks kl. Joh. Oksmann;

II. rhm. päälituks. — Joh. Voorberg; Ratja rühma päälituks Jaan Eagle; Iao päälituks — Rud. Waatmann, Paul Anijärw ja Jaan Preimann.

Siendus: Ljh. Nr. 42.

§ 10.

Rinnitan Harju-Risti kompanii päälitu abits sama kompanii kl. Eduard Sohw'er'i, 2. nov. l. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 17.

§ 11.

Rinnitan Särlepa kompanii kl. Eduard Susi sama kompanii propaganda päälituks, 1. jaan. s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 33.

§ 12.

Halwa ülespidamise ja elukommete pärast heidan malewast wälja Waida üffiku rühma juhatusel otsuse põhjal sama rühma kaitseliitlased — Arnold Lerchi ja Eduard Lage, 6. jaan. s. a. arwates.

Siendus: Waida üffiku rühma juhatusel protokoll 6. jaan. 1929 a. Nr. 3.

§ 13.

Lugeda malewa koosseisu wastuwõetaks järgmised kodanikud ja siiskanda nimekirjadesse:

Mlawere naisjaoskonda:

- 1) Johanna Soome, 2) Alma Rammo, 3) Alma Lillewäli, 4) Eugenie Lillewäli, 5) Ubele Papp, 6) Linda Soome.

Nehatu naisjaoskonda:

- 1) Elwiine Loigum, 2) Sofie Pappel, 3) Ida Kruuse.

Rehtna naisjaoskonda:

- 1) Hilja Sui.

Särlepa naisjaoskonda:

- 1) Altiide Korw (asutaja liige).

Nehatu kompaniisse:

- 1) Gustaw Pohl.

Mõigu üffikusse rühma:

- 1) Robert Nelberg, 2) Saarwa Ernst, 3) Gustaw Peitong.

Rõnnu kompaniisse:

- 1) Walter Wilippus, 2) Th.-Johannes Liival.

Mlawere kompaniisse:

- 1) Arthur Raagul.

Kernu kompaniisse:

- 1) Aug. Wirma, 2) Süri Kivisto, 3) Hans Gutmann, 4) Madis Wirma.

Särlepa kompaniisse:

- 1) Eduard Poltimäe, 2) Oskar Mosfow, 3) Hans Tooni, 4) Johannes Hammelmann.

Rapla kompaniisse:

- 1) Oskar Leinberg, 2) Ewald Numann, 3) Peeter Liiw, 4) Hermann Kadakas, 5) Jaan Pall, 6) Johannes Sabin, 7) Otto Rõppu, 8) Hugo Seersant, 9) Artur Langer.

Rohila kompaniisse:

- 1) Johannes Leemann, 2) Eduard Leemann, 3) Aleks Klotsmann, 4) Johannes Partnoi, 5) Jaan Kulberknup, 6) Aleks. Samfeldt, 7) Aug. Jusf, 8) August Roodi, 9) Heinrich Bern, 10) Karl Pärn, 11) Joh. Ala.

§ 14.

Malewa koosseisust lugeda lahkunuks järgmised kodanikud:

Keila kompaniist:

- 1) Paul Rõõmusaar.

Mlawere kompaniist:

- 1) Anton Kotkas, 2) Robert Mõls.

Raasiku kompaniist:

- 1) Gustaw Bergmann, 2) Wolde-
mar Liuberg, 3) Arnold Tenter.

Sageri kompaniist:

- 1) Eduard Wassendorf.

Ingliste kompaniist:

- 1) Jaan Raal, 2) Johannes Linnufütt.

Suuru kompaniist:

- 1) Willem Suits, 2) Elmar Ausmees

Anija kompaniist:

- 1) August Wast, 2) Arnold Mäe-
tamm.

Riisipere kompaniist:

- 1) Arnold Tassenberg, 2) Johannes Root, 3) Heinrich Koldits, 4) Otto Kuulep, 4) Nikolai Bockfeldt.

Laitse üffikust rühmast:

- 1) Bernhard Wälja, 2) Joosep Kee-
mann, 3) Harald Sepswart.

Kloostri kompaniist:

- 1) Johannes Hanemann, 2) Johan-
nes Hulm.

Kurna kompaniist:

- 1) Oswald Meer, 2) Jakob Suru.

Saku kompaniist:

- 1) Alfred Rågo, 2) Kirill Rotmeister.

Saue kompaniist:

- 1) Arthur Grünbaum, 2) Roman Antropoff, 3) Johannes Kelement, 4) Albert Riisberg, 5) Martin Kuusenthal, 6) Johannes Rõpp, 7) Priidu Lember-
puu, 8) Paul Luuberg, 9) Johannes Palm, 10) Johannes Piiron, 11) Johan-
nes Piikmann, 12) Eduard Saggabi,
13) Woldemar Woormann.

Rehtna naisjaoskonnast:

1) Elwine Jürvetson, 2) Helene Rodaras, 3) Suukie Johanson) 4) Anny Murru, 5) Ksenia Miller, 6) Alwine Rõuk, 7) Hermine Ruubel, 8) Eudokie Kimmel, 9) Hilda Piilmann, 10) Amilde Pujõ, 11) Leomilla Ott, 12) Mary Rahmann, 13) Sinaida Mägi, 14) Elifabet Kurgwel, 15) Ellen Riiswet, 16) Maria Karro, 17) Linda Häidrits, 18) Agnes Gustawson, 19) Salme Albert, 20) Martha Abram.

(R. Saar)
Rapten.

Eija kst. Nr. 4, § 5.

Raitfeliidu Harju malewa lasteklubi põhikiri.**§ 1.**

Nimetus ja asukoht.

Lastespordi harrastajad Harju malewa kaitseleitlased moodustavad üksuses (kompaniides, rühmades) ühingu, mille nimi on „Harju malewa lasteklubi“ (üksuse nimetus) osakond“ lühendatult „.....“ (üksuse nimetus) lasteklubi“.

Rõik malewas asutatud lastklubi osakonnad moodustavad malewa lastklubi, nimetusega „Harju malewa lasteklubi“, lühendatult „Harju lastklubi“.

Malewa lastklubi tegevuspiirkond on Harju malew, juhatusel alalise asukohaga malewa staabi juures; osakondade asukohad — wastawa üksuse piirkonnas.

§ 2.

Ülesanne.

Harju lastklubi ja selle osakondade ülesandeks on toetada Harju malewa piirides asuwate lasturite ühistegewust, äratada huwi lastmiste wastu ja rakendada kõik jõud lastetajapinna tõstmiseks oma liigete keskel.

§ 3.

Ülesannete teostamine.

§ 2 nimetatud ülesannete teostamiseks korraldavad malewa lastklubi ja tema osakonnad oma liigetele harjutusi lastetunni õppimiseks, aitavad oma liigetele lasterelwu ning warustust muretseda ja korraldavad oma liigetele lastewõistlusti.

Warandusi oma tegewuse arendamiseks ja Lastklubil on osakondadel õigus muretseda kõikide seaduste poolt lubatud abinõudega.

§ 4.

Eraldusmärk.

Lastklubi liigete wälisnumismärgiks on mundril kantaw erimärk, mille kuju kinnitab malewa päälit.

§ 5.

Õigused.

Malewa Lastklubil on õigus Eestis asuwate lastespordi harrastajate ühinguks liidu liikmeks astuda.

§ 6.

Liikmed.

Malewa lastklubi osakonnad koosnevad: lasturite toetajatest ja auliigetest.

Lastklubi osakonna lasturiliikmeks pääseb iga kaitseleitlane, kui tema klubi osakonna kohtunikkude juuresolekul wastawa katse sooritab.

Lasturliige maksab lastklubi jookswate wäljaminekute katmiseks iga aasta liikmemaksud, mille suuruse määrab kindlaks Klubi osakonna aastakoosolek.

Malewa wõi selle osakonna Lastklubi toetaja liige maksab ühekorraldelt wähe- malt 25 fordsel lasturiliikme aastamaksu.

Uuliikmeks wõib malewa Lastklubi ja osakond oma aastakoosolekul walida isikuid, kes silmapaiswalt on edendanud lastklubi sihtide teostamist, kui $\frac{4}{6}$ koos- olijatest tema walimisel poolt hääletawad. Uuliikmed on kõikidest maksudest wabastatud.

§ 7.

Osakonna liikmete õigused ja kohused.

Lasturliige wõib lastklubist lahkuda, kui ta sellekohase sooviwalduse juhatusel nimele on siisannud ja igasugused waherorrad klubiga liitwiderinud on.

Lasturklubi lasturliige loetakse osakonnast selle juhatusel otsuse järele lahkunuks: 1) Kes 3 korda järjehti klubi harjutustest ilma mõjuwate põhjuseta puudub, 2) kui ei ole põhikirjas ettenähtud kohustust klubi osakonna wastu täitnud, 3) kui terve aasta jooksul klubi tegewusest loiuht osa wõtnud, 4) liikme maksu mittemaksmine.

Lastklubi osakonna juhatus wõib liikme lastklubist tagandada: 1) kui liige hoiatusel hoolimata on pettusega endale wõi teistele wõistluses püüdnud muretseda paremusi, 2) kui ta mõnel muul kombel lastklubi tegewusele kahjulik on. Kui liige peab ennast põhjuseta lastklubist tagandatuks, on tal õigus esitada asja osakonna lastklubi juhatusel kaudu esimesele kokkututjutawale peakoosolekule otsustada, kelle otsus on lõpulist.

Ulu ja toetajatel liigetal on kõik lasturiliikme õigused.

§ 8.

Malewa lastklubi ja osakondade asutamine.

Kui üksuses wähe- malt 5 kaitseleitlast on siisestamise katse lastmiste tingimused komisjoni eest täitnud, mille esimeheks instrktor malewa staabist ja kaks liiget kohaliku üksuse päälitu määramisel,

loetakse lastklubi osakond asutatuks. Liikmed walivad enda keskel juhatusel ja esimees teatab osakonna asutamiseft hiljemalt 1 nädali jooksul malewa staabi.

Malewa lastklubi asutatakse Harju malewa päälitu korraldusel ühe kuu jooksul peale teadaande saabumist esimesel lastklubi osakonna asutamise üle.

§ 9.

Malewa lastklubi ja osakondade üldkoosolekud.

Rõrgem otustamise wõim malewa lastklubi ja osakondade tegewuse kohta on nende üldkoosolekutel, misõugused on korralised ja erakorralised.

a) Korralised koosolekud peetakse ära iga aasta:

— malewa lastklubis mais,

— osakondades aprilli kuu jooksul.

b) Erakorralised osakondade koosolekud peetakse siis, kui lastklubi wõi osakonna juhatus seda tarwilikuks peab, ehk kui wähe- malt $\frac{1}{6}$ lastklubi osakonna liigetest seda oma juhatusel nõuawad.

Malewa lastklubi erakorralised koosolekud peetakse malewa lastklubi juhatusel wõi $\frac{2}{3}$ osakondade juhatusel nõudmisel.

§ 10.

Malewa lastklubi ja osakondade korralised koosolekud.

Malewa ja selle osakondade lastklubide aastakoosolekutel:

1) Walitsuse koosoleku juhataja ja protokolli kirjutaja;

2) tehakse kindlaks koosoleku otsus- wõimelikkus;

3) walitakse 2 protokolli rewideerijat, kes ka protokollile allakirjutawad;

4) kantakse ette juhatusel poolt kokku- seatud tegewuse ja arwepidamise aruanded mõõdnud aasta eest;

5) arutatakse läbi neist tekkinud küsimused ja wõetakse aruanded wastu, kui need rewidentide poolt on heaks kiidetud;

6) kinnitatakse lahuma juhatusel poolt ettepanud algawa aasta tegewuskawa ja eelarwe;

7) täiendatakse juhatusel loosi wõi wanusel järele wäljalangenud liikme asemel uue walimisega;

8) walitakse eelolewa tegewusaasta peale rewisjoni-komisjon

9) määratakse kindlaks liikmemaksu suurus algawaks tegewusaastaks;

10) kinnitatakse lastklubi kodukord ja ka juhatusel wõi liigete poolt ette- pandud kodukorra täiendused;

11) arutatakse ja otustatakse juhatusel wõi liigete poolt koosolekule esitatud küsimused;

12) lastklubi osakond walib wara- hoidja, kes walitseb osakonna wara üle

ja hoolitseb selle korrashoiu eest, samuti peab inventaari nimestiku.

§ 11.

Üldkoosolekute kokkututsumine.

Üldkoosolekud kutsuvad kokku vastav juhatus ja annab sellest vähemalt 2 nädalat enne koosoleku algust liigetele kirjalikult kutsuga teada.

§ 12.

Üldkoosolekute pidamise kord.

Üldkoosolekud on otsusvõimulised kui $\frac{2}{3}$ liigetest on kokku tulnud.

M ä r k u s: kui väljakuulutatud ajaks ei ole tarviline arv liikmeid kokku tulnud, peetakse koosolek pool tundi hiljem, mis kokkutulnud liigete arvu peale vaatamata otsusvõimuline on.

§ 13.

Üldkoosolekutel igal hääledigustisel liikmel on üks hääl.

Kõik otsused tehakse lihthääleteenamusega, väljaarvatud majanduslikud küsimused, klubi liigete väljajäetmised ja auliigete vastuvõtmised, mis otsustatakse $\frac{2}{3}$ hääleteenamusega.

§ 14.

Malewa lastklubi juhatus.

Malewa lastklubi tegevust juhib lastklubi aastakoosolekul:

a) valitud juhatus, millesse kuulub 5 liiget ja 2 tagavara liiget. Usutajatest liigetest juhatuse esimesel neljal aastal langewad liikmed välja iga aasta üks loosi järele ja edespäi iga aasta 1 wanuse järele kuna tagavara liikmed iga aastal uuesti walitakse. Juhatus walib enda keskest esimehe, abiesimehe, kasjaoidja, sekretäri ja waraoidja ning palkab tarwiduse korral ametnikke ja teenijaid.

b) Malewa lastklubi aastakoosolekult wõtawad osa osakondade esindajad: kuni 5 liikmeni — 1 esindaja, järgmise wiie liikme pealt — 1 ja iga järgmise kümne liikme pealt — 1 esindaja.

M ä r k u s: esimene malewa lastklubi juhatus walitakse ühe kuu jooksul moodustatud osakondade liigete hulgast, arwates esimese osakonna moodustamise teadaande saabumiseft malewa staapi, kus walimisi ei ole wõimalik teostada sama § punkt b) alusel.

§ 15.

Osak. juhatus.

Malewa lastklubi osakondade tegevust juhib lastklubi osakonna aastakoosolekul kolme aasta peale walitud juhatus, millesse kuulub 3 liiget ja 2 tagavara liiget.

Usutatawatest juhatuse liigetest langewad välja iga aasta 1 juhatuse liige esimese kahe aasta jooksul loosiga ja edespäi wanuse järjekorras, kuna tagavara liikmed iga aastal uuesti walitakse.

Juhatus walib enda keskest esimehe, sekretäri ja laekahoidja.

§ 16.

Malewa lastklubi ja osak. juhatuse ülesanded.

Malewa lastklubi ja osakonna juhatuse ülesandeks on:

1) äratada oma liigete keskel huwi lastespordi wastu, arendada neid tublideks lasturiteks ja sellega aidata kaasa üldise lastetasapinna tõstmisele kaitse-
liitlaste peres;

2) liikmete vastuvõtmine (waata märkus);

3) walitseda lastklubi wõi osakonna wara üle ja hoolitseda selle korrashoiu eest;

4) hoolitseda, et üldkoosoleku poolt kindlaks määratud maksud õigel ajal tasutakse;

5) korraldada lastklubi osakonna arwepidamist;

6) esineda nõudmistega ja kaitsta lastklubi wõi osakonna kasusid kõitides ametasutustest;

7) täita kõiki osakonna koosoleku poolt tehtud wõi kodukorras ettenähtud ülesandeid;

8) toimib lastewõistlustel ja katsetel wahelkohtunikkudena, tarwilisel korral juure wõttes istuid väljastpoolt juhatust.

M ä r k u s: lasturliikmeid wõetakse wastu ainult osakondadesse (w. § 6);

9) kokku kutsuda üld- ja erakorralised koosolekud, kui selleks wajadus;

10) soetada lasturitele korralikke wõistlus relwu ja lastemoona.

§ 17.

Malewa lastklubi ja osak. juhatuse koosolekud.

Malewa klubi ja osakonna juhatuse koosolek on otsusvõimuline, kui kõik juhatuse liikmed on koosoleku kutsed kätte saanud, vähemalt — malewa 7 ja osakond 7 päewa enne koosoleku algust ja kui vähemalt 3 liiget kokku on tulnud.

Juhatus kutsuvad kokku esimees.

Juhatus liige, kes ilma mõjuwa põhjufeta wõi sellest esimehele ette teadmata ei ole kolmest üksteisele järgnewast juhatuse koosolekust osa wõtnud, arwatakse juhatusest välja astunud ja tema asemel kutsuvad esimees ühe tagavara liigetest, kes walimistel rohkem hääli saanud.

Lastklubi wõi selle osakonna nimel kirjutawad alla esimees ja sekretär.

§ 18.

Aruande-aasta.

Malewa lastklubi ja selle osakondade tegevuse arwepidamise aasta arwatakse 1. aprillist kuni 31. märtsini.

§ 19.

Põhikirja muutmine.

Põhikirja wõib muuta ainult malewa lastklubi otsusvõimelise koosolekul, kui vähemalt $\frac{2}{3}$ kohalolijateft muudatuste poolt hääletawad. Muudatused astuwad jõusse peale nende hääskõitmist malewa päälitu poolt.

§ 20.

Litwideerimine.

Malewa lastklubi osakonna tegevus lõpetakse, kui üldkoosolekul $\frac{3}{4}$ kohalolijateft häälest lõpetamisega päri ja kui sellest koosoleku kokkututsetes liigetele on teatatud. Harilik hääleteenamusega otsustatakse küsimus, kuhu antakse lastklubi järeleolew warandus.

Malewa lastklubi tegevus lõpetatakse, kui kõik osakonnad on oma tegevuse lõpetanud.

§ 21.

Muud küsimused.

Küsimusi, millede kohta käesolewas põhikirjas juhtnõore ei ole, lahendab Harju malewa wäälit.

L i s a: klubi tegew liikmeks astumise kaste tingimised:

Raugus — 200 mtr.

Märkleht — 200 mtr. 10 ringiline;

Lastude arw — 10, nendest 5 lamas kaelt, 3 põlwelt ehk istudes ja 2 püsti kaelt asendist;

Näitamine — iga asendi järele;

Proowitaste — 4, mille näitamine iga kahe lasu järele;

Näitaw filmade summa — 50;

Relw — sõjawäe wintpüüs, süsteem waba;

Aleg — piiramata.

Muid tingimusi — asendite järjekord waba, lastmine kõitidest asenditeft ilma pikema waheta.

Malewa päälitu korraldused.

Sppus — kontrollkogumised weebruari kuul 1929 a.

1) Wanema instruktori piirkonnas:

Rurna üstikus rühmas — 10. weeb. ruaril j. a. kõigile päälitutele, I. ja II.

Järgu malewlastele ning noortele malewlastele. Rogumine Kurna wallamajas kell 09.30. Raasa wõtta kõik wäljaantud warustus ja lõunasöögi toidumoon.

2) Keila instruktori õppepiirkonnas:

Riispere kompaniis — 10. weebbruaril s. a. kõigile päälitutele, I. ja II. järgu malewlastele ning kõigile noor-malewlastele. Rogumine Riisi al. koolimajas kell 09.30. Raasa wõtta kõik wäljaantud warustus ja lõunasöögi toidumoon.

Paldisti kompaniis — 17. weebbruaril s. a. kõigile päälitutele, I. ja II. järgu malewlastele ning noormalewlastele. Rogumine Pritsimajas kell 09.00. Raasa wõtta kõik wäljaantud warustus ja lõunasöögi toidumoon, nendel kes kogu lõunale minna ei saa.

3) Rapla instruktori õppepiirkonnas:

Rapla kompaniis — 17. weebbruaril s. a. kõigile päälitutele, I. ja II. järgu malewlastele ning noormalewlastele. Rogumine Rapla al. pritsimajas kell 09.30. Raasa wõtta kõik wäljaantud warustus ja lõunasöögi toidumoon.

4) Kuusalu instruktori õppepiirkonnas:

Kõigile Kolga, Kiin, Kodasoo, Anija ja Kõnnu kompaniide noormalewlastele 26., 27. ja 28. weebbruaril s. a. Rogumine Kuusalu al. Seltimajas 26. weebbruaril s. a. kell 08.00. Noormalewlastele kaasa wõtta relwad, rakmed, õppepadrunid, 3 päewa toidumoon ja magadiskriided.

(R. Saar)

Rapten,

Sarju malewa päälit

Ringkiri.

Instruktoritele, kõigile kompanii (üksiku rühmade) päälitutele ja malewlastele.

Et kaitseleitlasti mitte liiga sagedasti totku kutsuda, tulewad edespäidi kõik õppusüksed ettenähtud päewad kasutada õhtulaste ja kontrollkogumiste päewadena.

Kontrollkogumised. Kontrollkogumiste eesmärgiks on:

1) Wäljaselgitada kompaniide (üksiku rühmade) koosseis nimetirja järele ja selgusele jõuda kohalolijate, pikemat aega kaitseleitide tegewusest eemal olnute, ajutiselt wõi jäädawalt lahkunute kaitseleitlaste kohta;

2) Kindlaks teha relwade ja kõigi muu warustuse arw ning nende seisukord;

3) Selgusele jõuda, kas igal kaitseleitlastel liikmekaart olemas ja kas see korras;

4) Kuidas kompanii (üksik rühm) jaotatud allüksustesse ja kas igale allüksuse jaotusele päälit määratud;

5) Kõikumuste selgitamine, mis kaitseleitlaste poolt malewa, malewkonna wõi kompanii (üksiku rühma) elu-olu ja tegewuse kohta üles tõstetakse;

Kompanii (üksiku rühma) päälitu kohusüks kontrollkogumisel on:

1) Ehitada oma üksus ülesriiwiwatatult kontrolli teostajale;

2) Üksuse esitamisel anda kontroleerija kätte nimetirja kõigi kaitseleitlaste peale, kes sellel päewal allüksuse koosseisu kuuluvad ja warustuse wäljajagamise nimetirja. Kui osa warustust wäljaandmata, siis selle peale oma allkirjaga eraldi nimetirja esitada.

Kõigi kaitseleitlastele ülesandeks on kontrollkogumistel:

1) Raasa wõtta kõik wäljaantud warustus ja liikmekaart;

2) Tõsta üles neid kõikumusi, mis takistawad kohapeal malewa elu ja tegewuse arenemist.

Märkus: Kui keegi kaitseleitlane ei saa mõne tähtsa põhjuse pärast kontrollkogumisele ilmuda, siis tuleb sellest aegsasti lähemale kaitseleitlastele teatada, kes kontrollkogumisele läheb, et see wõiks puundumise põhjuse üle teateid anda kontrolli teostajale.

Instruktoritel kontrollkogumiste teostamisel talitada täpselt Raitseleitide Ülema ringkirja 20. I. 1928 a. Nr. 173 nõuete kohaselt.

(R. Saar)

Rapten.

Malewa päälit.

Kõigile kaitseleitlastele.

Endiste aastate eeskujul peetakse käesolewal aastal Raitseleitide päewal suured üleriiklikud wõistlused Narwas, 28., 29. ja 30. juunil.

Et wõistlustel lasteasjanduse ja tehnilise kaswatusu arengu peale suur mõju, tahab Sarju malewa wääriliselte esineda teiste kõrwal. Selleks tuleb aga aegsasti harjutamisega peale hakata, nii laste kui ka kergejõustiku alal.

Lisa: Raitseleitide päewa wõistluste kawa.

Raitseleitidepäewa wõistluste kawa 1929 a.

Narwas, 28., 29. ja 30. juunil 1929 a.

1. Kergejõustik:

Erilass:

- a) Jooksud: 100, 400, 1500 m.
b) Hüpped: kõrgus, kaugus hooga.

c) Tõukes, wisked, heited: kuul (7,257 kg.), ketas, oda.

A. klass:

a) Jooksud: 100, 400 m. takistusjooks, 10.000 m.

b) Hüpped: kõrgus, kaugus, teimas hooga.

c) Tõukes, wisked, heited: kuul (7,257 kg.), ketas, oda

B. klass:

a) Jooksud: 60, 200 m. takistusjooks, 1000 m., 5000 m. teatejooks 4 X 100 m.

b) Hüpped: kõrgus, kaugus hooga.

c) Tõukes, wisked, heited: kuul (5,44 kg.), ketas, oda.

Wanemate kaitseleitlaste klass:

a) Jooksud 500 m.

b) Hüpped: kaugus hooga.

c) Tõukes, wisked: kuul (7,257 kg.), turnimäng.

Naiskõdukaitse:

a) Jooksud: 60 m. teatejooks 5 X 60 m.

b) Hüpped: kaugus hooga.

Üldklass:

a) Jooksud: Teatejooks 5 X 1000 m.

2. Sõjalise iseloomuga individuaal- ja meeskondade wahelised, mitme- ja rännakwõistlused.

A. Individuaalwõistlusalad.

a) Orienteerimisjooks umbes 6 km.

b) Granaadi kaugustabamuskaitse.

c) Teiwaskaugushüpe.

d) 25 km. jalgrattasõit.

e) Sõjaline kolmewõistlus (1000 m. jooks, lastmine, granaadi kauguskaitse).

B. Meeskondadewahelised wõistlusalad.

a) Sõjaline wiiwõistlus: riidetumine, 100 m. takistusjooks, granaadikauguskaitse, lastmine, 3 km. rännak.

b) 8 km. jao rännakwõistlus.

c) Rombineeritud teatejooks 5 X 200 m.

I wahetus — püstol kuulipild. „A.S.“

II faks kasetikotti, täis laetud kasetikodega. „A.S.“

III wahetus — padruni tsinkkast 300 padruniga.

IV wahetus — arstipaun.

V " — paketi.

3. Wõimlemine:

a) Naiskondadewahelised wõimlemise wõistlused.

4. Mängud:

a) Wõrkpall naiskõdukaitsejatele ja meeskaitseleitlastele.

b) Pesapall.

c) Jalgpall.

5. Rõivewedu.

6. Sõudewõistlused.

7. Noorte võistlused:

A. Indiividuaal võistluselad.

- 20 m. kartulijooks.
- Ronimisvõistlused.

B. Meeskondadewahelised võistlused.

- Korvpalli kaugusviske.
- Lõkete gemise võistlus.

2. Lastmine.

1. Grupi lastmine sõjaväe püüsidest:

„A“ klassis.

Lastakse 300 m. peale rahvusvahelise kümneringilise normaalmärklauda kolmest asendist (püüsti käelt, põlvelt või istudes ja lamades käelt) igast asendist 10 lastu, viie lasuliste seeriade kaupa. Aega seeria väljalaskmiseks 5 minutit. Proovilaskle lubatud 6; neid võib välja lasta kas korraga või enne uuesti asendist lastmisele asumist; lasturi poolt walitud arwul ja asendist wabalt käelt. Lastmisest võib iga malew osa wõtta 5 wõistlejaga, kes kinnitatud kúti või efilasturi kutses.

Üksiklasturite paremus selgitakse välja grupilastmise tagajärgede põhjal.

2. Grupilastmine sõjaväepüüsidest „B“ klassis.

Lastakse 150 m. peale sama distantfi kaitseliidu kümneringilise märklauda pihhta kolmest asendist (püüsti käelt, põlvelt või istudes ja lamades käelt) igast asendist kümme lastu 5-e lasuliste seeriade kaupa. Aega seeria väljalaskmiseks 5 minutit. Proovilaskle lubatud 4; neid võib välja lasta kas korraga või enne uuesti asendist lastmisele asumist, lasturi poolt walitud arwul ja asendist wabalt käelt.

Lastmisest võib iga malew osa wõtta 5 wõistlejaga, kes kinnitatud II või I klassi lasturi kutses.

Üksiklasturite paremus selgitakse välja grupilastmise tagajärgede põhjal.

3. Üksiklastmine püstolitest.

Lastakse 25 m. peale kümneringilise püstoli märklauda pihhta püüsti käelt 15 lastu wiitelasulise seeriade kaupa. Aega seeriade väljalaskmiseks 3 minutit. Proovilaskle lubatud 4.

Lastmisest võib iga malew osa wõtta 5-e wõistleja päälituga.

4. Üksiklastmine püstol-kulupildujast „A. S.“

100 kuni 200 m. wahemaal on üles seatud 3 wõtkuju (w. „Laske-eeskiri I wihl joon Nr. 57) kuni 5 m. interwal-

libega. Lastmine lamades käelt, padrunite arw 30. Antakse mitte üle 6 walu langu automaattuld. Paremus kinnitatakse tabamuse kiiruse järele (lastmise peale kulutatud aeg jagatakse tabatud kujud peale).

Iga malew võib wõistlustest osa wõtta 3-me mehega.

5. Üksiklastmine jahipüüsidest tuwi pihta.

Iga wõistleja jaoks lastakse järgimööda 15 tuwi lendu: masina afukoht teada; lennu suun teadmata. Iga tuwi pihta antakse üks last; lennu kaugus kuni 40 m.; haawlid nr. 5.

Iga malew võib välja panna 3 wõistlejat.

6. Üksiklastmine jahipüüsidest ratta (jänese) pihta.

Iga wõistleja jaoks misatakse 15—20 sekundiliste wahaeagade järele kuni 40 m. kaugusel risti lastesuunale 15 wiiteistkümmne cm. läbimööduga ratast.

Jooksu pikkus 40 m. Iga ratta pihta võib 1 last. haawlitega nr. 5.

Iga malew võib välja panna 3 wõistlejat.

Rõigile päälitutele, naiskodukaitse ringkonna- ja jaoskondade esinaistele.

Meie häälekandjas „Harjulasest“ peab peegelduma kogu malewa elu-olu ja tegewus. Et seda eesmärki saawatada, palun kõiki päälituid ja naiskodukaitse koonduste esinaiši saata „Harjulesest“ awaldamiseks:

1) Oma korraldused igasugusteks õppusteks ja kursustele toimepanemiseks kohapeal (lasteharjutused, riwi õppused, kursused, loengud jne.).

2) Teated ühe ehk teise kursuse lõpetajate kohta.

3) Päewakorrad — üld- ja juhatusete koosolekuteks.

4) Üld- ja juhatusete koosolekute protokollide arakirjad.

5) Korraldused aastapäewade pühitsemiseks.

6) Pidude, loteriide ja näitemüüride kuulutused — wiimased saawad küll „Harjulasest“ tasuta eest awaldatud (umbes 3 kr), kuid kuulutus tasuta igatahes tulud ära, seega tasuta korraldajatele ja toetuseks meie häälekandjale.

„Harjula“ Soimetus.

Üksuste päälitute korraldused.

Kaplale malew. mees- ja naisüksustele.

(Wäljawõte malew. päälitu kst. Nr. 2, § 2. 15. jaan. 1929 a.)

Wabariigi aastapäewa wääriliseks pühitsemiseks üksustel aegsasti siset luua teiste kohalike organisatsioonidega.

Kaplaste malewkonna lipu rühmaks igal üksusel saata wähemalt 3 kaitseliitlast.

Rogumine 24. weebr. 1929 a. kell 10.30 Tuletõrje seltsimajja.

Päälitutel ilmuda korralduste saamiseks kell 10.00 mlw. staapi.

(P. Schütz)

Malewkonna päälit.

Kae kompanii kaitseliitlastele.

Kae kompanii 1929 aasta peakoosolek saab ära peetud 17. weebruari l.a. kell 12 päewal, Kae wallamajas.

Päewakord:

- 1) Protokoll kirjutaja walimine.
- 2) Wabariigi aastapäewa pühitsemine.
- 3) Pidude korraldamine.
- 4) Tegewuskawa — lasteasjanduse ja õppetegewuse arendamine.
- 4) Walimised pühikirja järele.
- 5) Läbirääkimised.

Kompanii juhatus.

Nabala kompanii kaitseliitlastele.

Teatan, et kompanii lasteharjutused käesolewal perioodil on kindlaks määratud järgmistel päewadel:

Weebruari 10. ja 20.	kuupäewal
Märtsi 3., 17. ja 28.	„
Aprilli 7., 14. ja 21.	„

I rühma kaitseliitlastel ilmuda ülewal tähendus päewadel Usunduse lasterajale ja II rühmal Kasjaru lasterajale.

Harjutuste kestus kella 9 kuni kella 15.—

(R. Promet)

Kompanii päälit.

Tõelehtme kompanii kaitseliitlastele.

I

Kompanii peakoosolek peetakse ära 17. kst. kell 12 l., millest tingimata osawõtta kõigil komp. kaitseliitlastel.

Päewakord:

- 1) Protokolli kirjutaja walimine.
- 2) Aruanded.
- 3) Tulewiku tegewuskawad.
- 4) Walimised põhikirja järele.
- 5) Läbirääkimised.

II

Samal päewal kell 3 p. l. Gaasi-
kai tse loeng malewa gaasikaitse pääliku
hr. Tols'i poolt.

Sissepääs kõigile waba.

(S. Tõgi)

Kompanii päälik.

Rabala kompanii kaitse-
liitlastele.

10. weebr. s. a. peetakse kompanii
lasterajal Dtepa mäel lasteharjutus,
millest osa võtta kõigil kompanii kaitse-
liitlastel. Regumine kell 10 hom. Ra-
bala koolimaja.

(Lehtmets)

Rabala kompanii k. t.

Naiskodukaitse ala.

Naiskodukaitse
Harju ringkond.

Ringkiri.

23. jaan. 1929 a.

Nr. 1.

Tallinn.

Kõigile naisjaoskondadele.

Saad uut aastat kõigile naiskodukaitse
liitmeile soowib Harju ringkonna juha-
tus. Tahet ja püüwust, sest see wiib
Teid kindlasti sibile.

1) 27.—30. juunini s. a. peetakse
Narwas Raitseleidu päew, kus naistel
on võimalus osawõtta 1) 60 mtr. jook-
sust, 2) teatejooksust 5x60, 3) kaugus-
hüpped hooga, 4) võimlemisest, 5) võrk-
pallist.

Ringkonna juhatus palub 10. juuniks
s. a. teatada, missugused jaoskonnad ja
mis aladel soowitakse osawõtta.

2) On väga soowitaw korraldada
kontsert-kõnekoosolekuid kohtadel. R. L.
Peastaabi lahkel wastutulekul saadetakse
nende poolt kõnelejad wälja. Kaks
nädalat enne kõnekoosolekut tuleb aga
esineda soowiwaldusega kõneleja saami-
seks Harju Malewa Staabis, ühtlasti
laates kontsert-kõnekoosoleku kawa regist-
reerimiseks prefektuuris. (Kawad „Har-
julane“ Nr. 3, Raitseleidu Peastaabi
korraldused).

(M. Uraf)

Esinaime.

(B. Uus)

Sekretär.

August „Sarjulane“ Nr. 3.

Lastejuhatajate kohused.

Allgruppide juhatajate erikohused.

Eltegewusharjutuste grupi juha-
taja kohused on:

1) Kontrollida lasteasendit, laekaela
haaramist, palgepanemist, sihtimise ja
tule päästmise kindlust, paugu mitteart-
mist ja hinge kinnipidamist.

2) Teostada sihitu ja sihtpunkti wa-
litu kontrolli.

3) Selgitada lasturile eelolewa laste-
harjutuse eesmärk ja tingimused.

Waatame neid kohuseid lähemalt:

1) Lasteasend. Selgrupi juhatajal
lasta lastur asuda asendisse, millest
eelseiswat harjutust lasta tuleb ja kind-
laks teha kas lastur õieti lasteasendis
asub. Lasteasendite kohta on juhatused
isiklikus lasteraamatus lhf. 72; 75-79.

Püüis on õieti palge pandud, kui
lastur kinnipigistatud filmadega püüsi
palge paneb ja filma lahti tehes, tasast
kirpu filma ees näeb. Lähemalt waata
isiklikus lasteraamatus lhf. 72-74.

Sihtimine ja tulepäästmine. Sih-
timise ja tulepäästmise kontrollimiseks
sellele kaugusele ja sellest asendist, mil-
lest lasturil lasta tuleb, läbi teha järg-
mine harjutus: asetada walgele kilbile
mustad sõbrid sihtpunktideks, mille läbi-
mõõt $\frac{1}{1000}$ sihtimise kaugusest (näitu-
seks — 100 mtr. = 10 000 cm.;
10 000 cm. $\times \frac{1}{1000} = 10$ cm., seega
sihtpunkt 100 mtr. peale 10 cm. läbi-
mõõduga, 150 mtr. peale 15 cm., 200
mtr. peale 20 cm. ja n. e.).

Sõbri keskpunkti ümber tõmmata sel-
gesti nähtaw ring umbes 5—10 cm. lai,
arwestades kauguse ja nähtawusega.
Selle ringi läbimõõduks lamades sihti-
misel on $\frac{1}{600}$; põlwelt ja istudes —
 $\frac{1}{500}$ ja püsti käelt — $\frac{1}{400}$ sihtimiskaug-
usest. (Näit. 100 mtr. peale lamades
käelt on ringi läbimõõt ümmarguselt
17 cm.) Tähendud sõbridest ei tohi
wiskepunkt wälja minna. Kontrolli
teostada ortoskoobi läbi. Ühe ja sama
sihtpunkti ümber ei ole soowitaw rohkem
ringe wedada kui üks, sest see segab
sihtimise kontrolli. (Selgituseks waata
isiklikus lasteraamatus lhf. 67 ja 68).

Runi 300 mtr. võib tulepäästmist
ortoskoobi abil kontrollida ka õppelast-
mise märklaua pihta sellest asendist ja
sellele kaugusele, millist lasturil laste-
harjutust täita tuleb, kusjuures rohkem
kui $\frac{1}{5}$ wiskepunktidest ei tohi paiguneda
wälsapool 5 ringi — (näiteks: 8 korda
tulepäästmisel võib wiskepunkt 2 korda
paiguneda wälsaspool 5 ringi). Rufe-
päästmise kohta waata isikl. lasteraama-
tus lhf. 71, p. 8.

Hinge kinnipidamine. Hinge kinni-
pidamist saab grupi juhataja kõige pa-
remini kontrollida lasturi seljatagant.
Hingab lastur sihtimise ja tulepäästmise
ajal, tõuseb ja wajub tema selg kergelt.
(Hinge kinnipidamine peab algama kerge
wälsahingamise, mitte aga sissehingamise
järele).

Paugu kartmine. Paugu mitte-
kartmist võib kontrollida järgmiselt:
grupi juhataja laeb lasturi püüsi wi-
masele nägemata paug ja õppepadruni-
lega; õpilane sihhib ja päästab tulle.
Rufe-
päästmise juures ei tohi õpilase
organismuse mingisugust tufsatust awal-
dada ega film pillkuda. Paugu kartja-
tele tuleb korraldada filmapilgutamise
ja noogutamise wõõrutamise harjutusi.

Harjutus: Grupi juhataja wõi keegi
malewane wahib lasturile filma ja teeb
tema filma ees näpuga kiireid liigutusi
— otse suunas filma pihta ei tohi lii-
gutusi teha; teine — grupijuhataja wõi
keegi malewane — teeb samal ajal
lasturi seljataga kahe laua wõi pleki
tükkiga plakse wõi laseb paugupadrunitega.
Lasteharjutuste juures tuleb paugulart-
jatele hariliklike padrunite hulka tõrke-
padruneid — harilikult esimene — pide-
messe laadida, sest tõrke juures paistab
noogutamine ja rebimine paugu harju-
tuste juures wäga hästi filma. Sarnase
harjutuse juures kaob warsti paugu
kartmine.

Sihitu walik. Kas lastur õiget
sihitut ja sihtpunkti oskab walida, selgub
sihtimise täpsuse kontrollimisel. Ei
oska lastur seda, tuleb grupijuhatajal
see temal wälsaselgitada. Sihitut tuleb
walida wastawalt lastekaugusele.

Allsihituga (sihit 3) võib lasta lüni
300 mtr., lüna üle selle panna sihit 4,
5 ja 6, arweste wõttes märgi kaugust.

Sihtpunkti walik. Sihtpunkti wa-
litus tuleb arwestada:

a) Ruuli lendjoone kõrgusega walitud
sihitu juures antud kauguse peale (waata
isiklikus lasteraamatus kuuli lendjoone
kõrguste tabel — lhf. 85);

b) Püüsi wäärjooksu suurusega (peab
lastur teadma);

d) Tuule mõjuga (waata isiklikus las-
teraamatus lhf. 83).

Märkus: teised ilmastiku ja atmo-
sfääri mõjud tuleb lasturil ise arweste
wõtta tegelikul lastmisel lastetagejärede
kohasalt.

Dige sihtpunkti wälsaselgitamiseks on
waja järgmised õppetahendid:

a) Samafugune märk, kui eelseiswal harjutusel;

b) Kuuli lendjoone kõrguste tabel (isikl. lasker. lkt. 85), ehk — mis veel palju parem — skemaatiliselt ülesjoonisitud kuulilendjooned vastavate sihtkute ja kuuli lendjoone kõrguste äramärkimisega;

d) Tuule mõju tabel kuuli lennul (isikl. lasker. lkt. 83).

e) Raks naasflit — üks märgi keskoha äramärkimiseks (roheline peaga) ja teine — sihtp. äratähendamiseks (punase peaga.)

Harjutus: Lasur märgib roheline peaga naasfliga märgi keskpunkti. Vastava lendjoone kõrguse kohaselt antud kaugusel arvestab lasur märgil, märgi keskohast lugedes, sihtpunkti ja tähendab selle punase peaga naasfliga.

Kui püis on wäärjooksuga, tuleb märgitud sihtpunkt veel wäärjooksu suuruse wõrra wäärjooksu suuruse wastupidisele suunale kõrwale wiia.

Tuule mõju arvestamisel senini saadud sihtpunkt veel wastu tuult kuuli kõrwale kaldumise wõrra edasi wiia.

Sihtu ja sihtpunkti täpselt kindlaks määramiseks tarwilikkude mõõtude äraõppimisel on ainult siis tegelik wäärtus, kui lasur on harjunud selleks tarwitama peaaegjalikult oma nägemismälu. Seega mõõdukas tuleb wõtta õppelastmise märklaua üksikuid osi. Selle üksikute osade mõõddud on kergesti meeles peetawad ning seisawad lähedal lahingus sagedamini ettetulewate märkide keskmiistele mõõtudele. Õppelastmise märklaua osad on igauks ise wärwi, seega lasurile alati selgesti nähtawad. 5₂ ring wastab kaewikust lastja- ja kaewikust waatleja lasuri kujule; 5₁ ring — ligikaudu rinnakujule; 5 ring — lahtisel maastikul lamades lasuri kujule. Sellepärast praktiliseks mõõduks wõib kasutada: kaewiku lasuri — (20 cm. kõrget) rinna (30 cm. kõrget) ja kolmandik — kuju (50 cm. kõrget).

Lasurilt tuleb alati kindlasti nõuda, et tema sihtpunkti kindlaks määramisel arvestaks ühe ehk teise kuju wõi selle osa suurusega, mitte aga pikkuse mõõdu-dega (sentimtr. ja meeter).

Näitaks: 1/3 kuju paremale wõi wasakule; 1/2 peakuju alla, paremale wõi wasakule.

Laskeharjutuse tingimused on isiklikus lasteraamatus tähendud leheküljel Nr. 18 ja järgmistel.

(Järgneb.)

Küsimused ja wastused.

Küsimus Nr. 1: Sõjawäes rewolwri kandmisest. Mind nõutakse 1929 a. sügisel sõjawäeteenistusse ning minul on olemas kaitseleidu loa peal isiklik rewolwer (tal 6,35). Kas on wõimalik sõjawäes niisugust relwa kanda ja kelle poolt wäljaantud loa peal?

Notta.

Wastus: Ujateenijal kaitsewäelasel ei ole luba isiklike relwu kanda. Kaitsewäe teenistusse keskumiseks tuleb Teie isiklik rewolwer üleanda ehk müüa isikule, kellel selleks luba olemas. Ei soowi ehk pole wõimalik seda teha, tuleb rewolwer anda malewa staapi alalhoidmiseks.

Küsimus Nr. 2: Kas on wõimalik sõjawäeteenistusse astumisel sinna wäeosja minna, kuhu soowin? Mina soowin Uuto-Lantide Divisjonis. Olen

autojuhiks õppinud ning kaks aastat traktori peal töötanud ja mootorite ala jääb mulle edespäikeseks elukutses. Kelle poole pean pöörama soowituse saamiseks?

Notta.

Wastus: Tuleb pöörata palwega Uuto-Lantide rügemendi ülema poole kelle kirjalik nõusolek Teie määramiseks sellesse wäeosja tuleb esitada Kaitsewäe Ringkonna ülemale.

Kaitseleitud tarvitage juhust:

Müüa odavasti vähepruugitud F. N. Browning revolver kal. 6,35. Teateid ssab Tallinn, Tornimäe tn. Nr. 7-10, kella 7-10 õhtul.

Wäljaandja: Harju malewa staap.
Wastutaw toimetaja: R. Saar.

Raitseleidu loterii wõitude täieline nimestik.

Ilmus „Raitse Rodu!“ Nr. 2, 12. I. s. a. (üksiknumbri hind 20 senti).

Wõitused makstakse wälja Raitseleidu peastaabi majandusosakonnas kuni 14. märtsini s. a.

Parimaks wõidu kasutamise wõimaluseks on endale tellida loetawamat, sisukamat ja odawamat (6 krooni aastas) nädalajakirja Eesti „Raitse Rodu!“

Raitseleidu peastaap.

Kes wõidab?

Weebruari lõpul loositakse nende „Raitse Rodu!“ 1929 a. tellijate wahel, kes 15. webruariks s. a. ajakirja tellimishinna Nr. 6.— talitusele (Tallinna, Kaarli tn. 8, tel. 3-70) ära on tasunud, wälja järgmised wääruslikud asjad:

- 1) Rohwer-grammofon.
- 2) Jahipüis.
- 3) Jalgratas.
- 4) Paar häid suusti.
- 5) Wäikekalibriiline spordipüis.

Rutate tellimisraha ärasaatmisega.

Raha wõib tasuda „Raitse Rodu!“ arwele igasse postiasutusse, lähemasse pangasutusse, igale Raitseleidu üksuse päälkule wõi Raiskodukaitse üksuse juhatusse liitmele.

„Raitse Rodu!“ talitus.